

Besluitvorming Raad

Onderwerp

Openbaarheid

Zaaknummer

Datum voorstel

Portefeuillehouder

Oprichting en deelname KCR2

Openbaar

170140467

18 augustus 2026

J. Spoelstra

Beslispunten

Geen wensen en bedenkingen aan te dragen ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de stichting KCR2 door de VRD.

Kosten, baten en dekking

De financiering van KCR2 vindt plaats binnen de bestaande middelen die de veiligheidsregio's ontvangen en inzetten voor bovenregionale crisisbeheersing en informatievoorziening. De oprichting van KCR2 vraagt daarmee niet tot aanvullende financiële bijdragen vanuit de veiligheidsregio's en daarom ook niet voor de gemeente Westerveld.

Inleiding

Sinds 2021 werken de veiligheidsregio's samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid aan de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio's (KCR2): het landelijk centrum voor operationele informatie- en crisiscoördinatie. De afgelopen periode is gezocht naar een passende rechtsvorm om KCR2 te borgen. Op 22 juni jl. heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van een rechtspersoon met een wettelijk taak (RWT) voor KCR2. Deze stichting wordt opgericht door de 25 veiligheidsregio's in gezamenlijkheid met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Waarom is KCR2 nodig?

De afgelopen jaren is het belang van bovenregionale en landelijke samenwerking in de crisisbeheersing verder toegenomen. Recente crises laten zien dat vraagstukken rondom informatievoorziening, bijstand, interregionale afstemming en operationele samenwerking steeds vaker het regionale niveau overstijgen. Denk bijvoorbeeld aan de gelijktijdige grootschalige natuurbranden dit voorjaar, de overstromingen in Limburg in 2021, de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de coronapandemie. De veiligheidsregio's staan daarmee gezamenlijk voor de opgave om de informatie-uitwisseling en coördinatie onderling en met het Rijk structureel te borgen, en zo de gezamenlijke slagkracht te versterken. Dit heeft geleid tot de behoefte aan een landelijk knooppunt waarin informatie-uitwisseling en coördinatie samenkomen en in onderlinge samenhang worden georganiseerd.

Wat doet KCR2?

- Met de komst van KCR2 ontstaat een landelijk knooppunt dat de veiligheidsregio's en het Rijk ondersteunt bij gezamenlijke crisisbeheersing. Hiermee beogen de veiligheidsregio's:
- de informatiepositie van alle betrokken partijen te versterken;
- de onderlinge afstemming tussen regio's te verbeteren en de snelheid en eenduidigheid daarvan te vergroten;
- de inzet van capaciteit tussen regio's transparanter en effectiever te laten verlopen;
- de samenwerking met het Rijk verder te versterken.

KCR2 is niet beleidsvormend en krijgt geen zelfstandige bevoegdheden in de crisisstructuur maar is een bovenregionale uitvoeringsorganisatie ter ondersteuning van het Rijk en de veiligheidsregio's. Daarmee treedt het niet in de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van individuele veiligheidsregio's en past het binnen het stelsel van verlengd lokaal bestuur.

KCR2 maakt gebruik van bestaande voorzieningen op het gebied van informatievoorziening en crisiscoördinatie, waaronder de Landelijke Voorziening Crisisbeheersing (LVCb). Daarmee worden KCR2 en de LVCb voortaan in samenhang ontwikkeld, wat leidt tot synergievoordelen en beperking van toekomstige kosten.

Kerntaken

KCR2 verzorgt de operationele coördinatie en ondersteuning in Nederland, inclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba als bijzondere gemeenten van Nederland, en desgevraagd de Caribische Landen van het Koninkrijk ten aanzien van de volgende kerntaken:

- 1) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele informatievoorziening;
- 2) Landelijke en bovenregionale operationele bijstand;
- 3) Internationale operationele bijstandsverzoeken;
- 4) Tijdelijk in te stellen landelijke operationele crisisteams;
- 5) Ontvangst en registratie gerepatrieerde Nederlanders die in het buitenland in een acute noodsituatie zijn beland.

KCR2 ondersteunt:

- 6) De landelijke en bovenregionale multidisciplinaire operationele preparatie.

Wat betekent dit voor gemeenten?

Voor gemeenten verandert er in de aansturing niets. Wel verbetert de ondersteuning bij crises:

- U krijgt als bestuur sneller een compleet en actueel beeld van de situatie.
- Ondersteuning tussen regio's wordt sneller en transparanter geregeld.
- Landelijke en regionale partijen werken beter samen.

Beoogd effect

De Veiligheidsregio Drenthe deel te laten nemen aan de stichting KCR2.

Argumenten

1.1 Wettelijke rol voor gemeenteraden

Gelet op artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen moeten de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid worden gesteld om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze stichting.

1.2 Voldoende inhoudelijk en professionele afweging heeft plaatsgevonden

De voorbereiding van dit voorstel en dit proces is gedegen en zorgvuldig geweest. Professionals hebben daarin goed naar mogelijkheden en risico's gekeken. Daarom kan een handreiking worden gedaan aan gemeenten om raden voor te stellen geen wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

1.3 Eigen rechtspersoon is noodzakelijk

De afgelopen jaren is KCR2 ontwikkeld in nauwe samenwerking tussen de veiligheidsregio's en het ministerie van Justitie en Veiligheid, waarbij is voortgebouwd op het bestaande Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum (LOCC), een dienstonderdeel van het ministerie van Justitie en Veiligheid. KCR2 functioneert op dit moment dus al, maar een eigen rechtspersoon ontbreekt nog. Dit is nodig om de continuïteit en professionaliteit van KCR2 te borgen zodat personeel hierin kan worden ondergebracht, en zodat het ministerie van JenV en de veiligheidsregio's hier gezamenlijk toezicht op kunnen houden. In de statuten worden de KCR2- taakuitvoering en werkwijze vastgelegd.

Na een uitgebreide verkenning is gekozen voor een rechtspersoon met een wettelijke taak (RWT). Deze combinatie biedt zowel de wettelijke inbedding van taken als de mogelijkheid voor een rechtspersoon waar 25 veiligheidsregio's en het ministerie juridisch aan deel kunnen nemen. De strategische sturing vindt plaats via een gezamenlijk bestuurlijk overleg van opdrachtgevers, waarin de veiligheidsregio's en het ministerie gelijkwaardig participeren en richting geven aan de inzet en prioritering van KCR2.

Kanttekeningen

Hoewel formeel sprake is van participatie, is niet-deelname aan KCR2 als gemeente zijnde in de praktijk nauwelijks een reële optie gezien de landelijke rol die KCR2 krijgt binnen de crisisbeheersing. Tegelijkertijd wordt met KCR2 opnieuw een afzonderlijke rechtspersoon met eigen governance, personeel en financiële verplichtingen aan het bestaande stelsel toegevoegd. Dit vergroot de bestuurlijke gelaagdheid en vraagt blijvende aandacht voor het voorkomen van overlap, extra kosten en bestuurlijke drukte.

Communicatie

Na behandeling in de gemeenteraad wordt de Veiligheidsregio Drenthe op de hoogte gesteld van het genomen besluit.

Inwonersparticipatie

De inwonersparticipatie is niet van toepassing

Bijdrage aan Global Goals (SDG)

Vrede, recht en een vitale publieke sector

Bijlage(n)

1. Ontwerpbesluit VRD KCR2 (Openbaar)
2. Wensen en bedenkingen KCR2 (Openbaar)

RAADSBSLUIT

Onderwerp	Oprichting en deelname KCR2
Openbaarheid	Openbaar
Zaaknummer	170140467
Datum voorstel college	18 augustus 2026

**De raad van de gemeente Westerveld,
Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders,**

BESLUIT

Geen wensen en bedenkingen aan te dragen ten aanzien van de oprichting van en deelname aan de stichting KCR2 door de VRD.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering.
Datum:

Namens de gemeenteraad van Westerveld,

Griffier
R. Weernekers

Voorzitter
J. Spoelstra